

Statsministerens kontor
Postboks 8001 Dep
0030 OSLO

Deres ref: 2003/01022/MS/aa

Vår ref: 291/04/MW/530

Dato: 28.05.04

Høringsuttalelse NOU 2003: 19 Makt og demokrati - Sluttrapport fra Makt- og demokratiutredningen

Vi viser til Deres brev av 1. desember 2003, stilet til aktuelle høringsinstanser, bl a Det Kgl. Selskap for Norges Vel. Det vises også til at høringsuttalelser fra organisasjoner, instanser og evt. privatpersoner som ikke er tatt med i høringslisten, vil bli vurdert og vektlagt i den videre oppfølgingen.

Det Kgl. Selskap for Norges Vel er medlem og sekretariat for Samvirkeutvalget i Norge, som også omfatter Coop NKL BA, Norsk Landbrukssamvirke og Norske Boligbyggelags Landsforbund (NBBL). Da ingen av disse organisasjonene er med på listen over høringsinstanser, har vi tillatt oss å forelegge saken for Samvirkeutvalget. Samvirkeutvalget behandlet saken i sitt møte 11. mai d å og besluttet å sende en felles høringsuttalelse.

Samvirke som foretaksform særpreges av at det er medlemmene som eier og styrer virksomhetene, med optimalisering av medlemsnytte som definert mål. Samvirkeorganisasjonene representerer 1, 3 millioner medlemmer og en samlet omsetningsverdi på mer enn 100 milliarder kroner. Samvirkeorganisasjonene spiller således en viktig rolle både i økonomi og samfunnsliv.

Samvirkeutvalgets vurderinger

I det følgende har vi tatt utgangspunkt i de tre hovedspørsmål som stilles i brev til høringsinstansene.

Samvirkeutvalget slutter seg i hovedsak til den beskrivelse som maktutredningen gir av utvikling og situasjon knyttet til makt- og demokratiforhold i samfunnet. Det vises bl a til at makt er flyttet fra den politiske/demokratiske kanal til markedet.

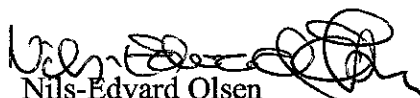
Samvirkeutvalget vil imidlertid stille spørsmål om forskergruppen i tilstrekkelig grad har vurdert samvirkeorganisasjonenes rolle og innflytelse i markedet, som er markedsmakt med demokratisk styring. Vi kan ikke se av sluttrapporten at samvirkemodellen er utredet i denne sammenheng.

Det stilles i høringsbrevet spørsmål om vi mener makt- og demokratiforholdene bør endres, og eventuelt komme med forslag til hvordan dette kan/bør gjøres.

Samvirkeutvalget vil i denne sammenheng understreke det potensialet som ligger i bruk av samvirkemodellen for ulike typer næringsvirksomhet, samt etablering og drift av tjenester med basis i brukereie og brukerstyring.

Vi ser bl.a. i dag en økende tendens til markedsorientering og konkurranseutsetting av tjenester, som tidligere er ivaretatt av det offentlige innenfor definerte mål om utvikling av velferdsstaten. Her kan samvirkemodellen bl.a. være en velegnet organisasjonsform. I andre land brukes samvirke som redskap for etablering av slike tjenester innenfor rammen av det som defineres som det sivile samfunn. I forhold til kommersielle markedsaktører, sikrer samvirkeforetak brukernes interesser, i og med at de er brukereid, brukerstyrt og med definert brukernytte som formål.

Med vennlig hilsen
Samvirkeutvalget

Nils-Edvard Olsen
Styrets leder

May Woldsnes
Sekretær Samvirkeutvalget